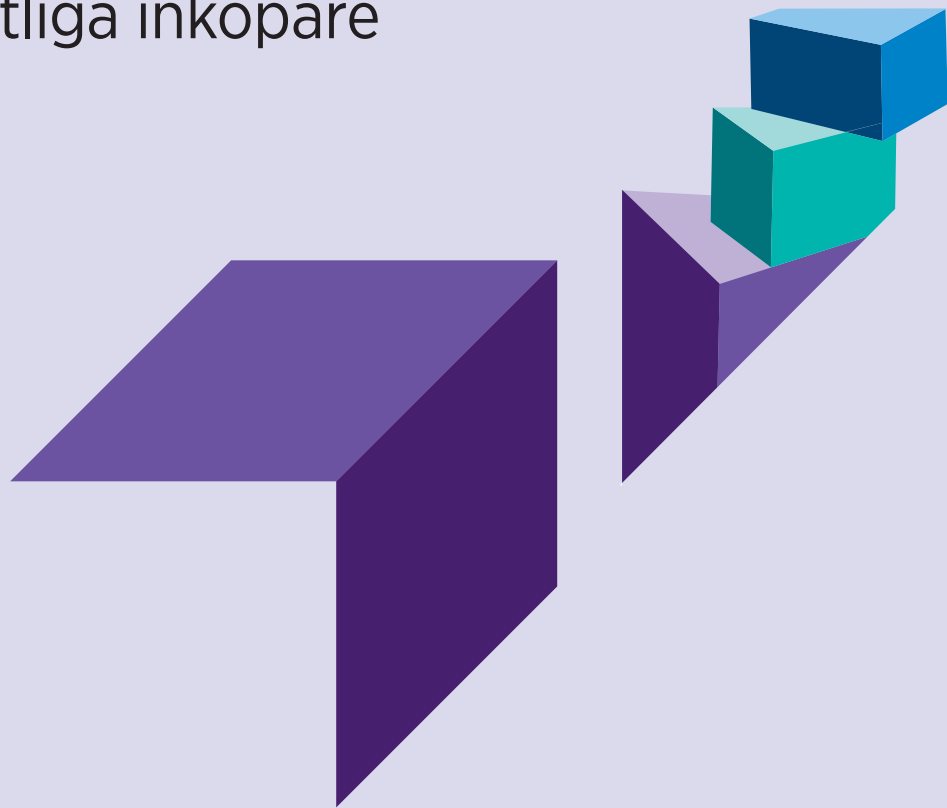


Sociala hänsyn och reserverad upphandling

En guide för kommunpolitiker
och offentliga inköpare



Vi stärker Sverige genom att stärka företagens konkurrenskraft

Tillväxtverket ska skapa så bra förutsättningar som möjligt för företag i hela landet att vara konkurrenskraftiga. Det innebär att vi öppnar dörrar och river barriärer – för ett Sverige där fler företag vill, kan och vågar.

Kunskap, nätverk och finansiering är våra viktigaste verktyg. Tillväxtverkets insatser skapar direkta resultat hos de företag och aktörer som vi samverkar med, men även förutsättningar för företag och regioner att möta framtidens utmaningar. Vårt största enskilda uppdrag är att bidra till att EU-medel investeras i projekt för regional konkurrenskraft och sysselsättning.

Tillväxtverkets publikationer kan laddas ner på tillvaxtverket.se. Vill du beställa en tryckt publikation eller söker du en publikation som publicerades innan 2015 hänvisar vi till vår webbshop publikationer.tillvaxtverket.se.

© Tillväxtverket

Stockholm, januari 2018

Digital: ISBN 978-91-88601-59-9

Rapport 0243

Författare: Eva Ternegren

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Eva Carlsson

Telefon, växel 08-681 91 00

Innehåll

Inledning – upphandlingen som verktyg för att förbättra samhället	4
Vad är upphandling med sociala hänsyn?	5
Varför ska vi upphandla med sociala hänsyn?.....	5
Vad säger lagen?	6
Hur går det till att göra upphandlingar med sociala hänsyn och reserverade upphandlingar? – Tips till kommuner	8
Några exempel på upphandlingar med sociala hänsyn och reserverade upphandlingar	12
Idéburna offentliga partnerskap – ett alternativ till offentlig upphandling	13
Lästips.....	15

Inledning – upphandlingen som verktyg för att förbättra samhället

Som beställare och konsumenter har vi makt att ställa krav. Vi kan till exempel välja varor med olika märkningar som talar om att varan är ekologisk, eller att de som arbetat med varan får en rättvis lön.

Kommuner och andra myndigheter har också börjat upphandla varor och tjänster på ett sätt som bidrar till en hållbar samhällsutveckling. Allt fler använder *sociala hänsyn* i offentlig upphandling. En del har dessutom börjat rikta sina upphandlingar mot till exempel *arbetsintegrerande sociala företag* som anställer personer som annars har svårt att få jobb. Det kallas *reserverad upphandling* och är möjligt sedan 2017.

Den här guiden ger konkreta tips till politiker och upphandlare i framför allt kommuner, som vill använda upphandlingen som verktyg för att förbättra samhället på olika sätt. När ni upphandlar med sociala hänsyn kan ni förbättra integrationen, motverka utanförskap och minska långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd.

Vi lyfter också fram *idéburna offentliga partnerskap*, som ett alternativ till offentlig upphandling för kommuner som vill nå sociala mål.

Mycket har hänt sedan vi gav ut den första versionen av den här guiden 2015. Därför har vi uppdaterat guiden, bland annat med information om den nya lagstiftningen på upphandlingsområdet från 2017.

I slutet av guiden finns tips om vidare läsning.

Vad är upphandling med sociala hänsyn?

Med *upphandling med sociala hänsyn* menar vi upphandling som tar hänsyn till en eller flera av följande sociala aspekter:

- anställnings- och sysselsättningsmöjligheter
- anständigt arbete
- arbetsvillkor som uppfyller arbetstagarnas rättigheter
- social integration
- lika möjligheter
- tillgänglighet för alla
- beaktande av hållbarhetskriterier
- frågor om etisk handel och CSR (företagens samhällsansvar).

Förklaringen är hämtad från EU-kommissionens handledning "Socialt ansvarsfull upphandling – en handledning till sociala hänsyn i offentlig upphandling" (2010).

Varför ska vi upphandla med sociala hänsyn?

I en kommun har ni mycket att vinna på att göra upphandlingar med sociala hänsyn eller reserverade upphandlingar. Ni kan använda upphandlingen som ett verktyg för att

- skapa nya jobb
- förbättra integrationen
- motverka utanförskap
- minska långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd
- öka jämställdheten.

Kraven i upphandlingen kan till exempel handla om att anbudsgivarna ska anställa ett visst antal unga, personer med funktionsnedsättning eller utrikesfödda.

Vad säger lagen?

”En upphandlande myndighet bör beakta miljöhänsyn, sociala och arbetsrättsliga hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta.” Det står i lagen om offentlig upphandling, och regeln har funnits sedan 2010.

Den 1 januari 2017 kom också ny lagstiftning på upphandlingsområdet:

- Lagen om offentlig upphandling (LOU) uppdaterades.
- Lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) uppdaterades.
- En helt ny lag kom: lagen om upphandling av koncessioner (LUK).

Här ger vi exempel på vad de nya lagarna innebär för er som vill göra offentliga upphandlingar med sociala hänsyn eller reserverade upphandlingar.

Reserverad upphandling – ni får rikta er till vissa leverantörer

Ni får reservera upphandlingar till vissa leverantörer – ni får särbehandla leverantörer som uppfyller vissa kriterier positivt. Ni kan till exempel reservera upphandlingar för arbetsintegrerande sociala företag.

Ett arbetsintegrerande socialt företag driver näringsverksamhet, det vill säga producerar och säljer varor eller tjänster, och

- har som övergripande ändamål att integrera människor med stora svårigheter att få eller behålla ett arbete, i arbetslivet och samhället
- gör medarbetarna delaktiga genom ägande eller avtal, eller på något annat väl dokumenterat sätt
- återinvesterar i huvudsak sina vinster i den egna verksamheten eller i liknande verksamheter
- är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet.

Ni ska överväga att dela upp kontrakt

Ni ska överväga att dela upp kontrakt i olika delkontrakt. På så sätt blir det lättare för småföretag att lämna anbud och vinna kontrakt. Om ni inte delar upp kontraktet ska ni kunna motivera varför. Dessutom kan ni begränsa antalet delkontrakt som en leverantör kan få, så att inte en stor leverantör får alla delkontrakt på ett stort anbudsområde.

Ni får kräva certifikat och intyg

Ni får kräva vissa märkningar som bevis för att anbudsgivaren uppfyller vissa krav. Ni kan till exempel kräva särskilda certifikat eller intyg som visar att anbudsgivaren är ett arbetsintegrerande socialt företag. Dock krävs bland annat att

- märkningen är framtagen i en öppen process
- märkningen i princip är tillgänglig för alla företag som uppfyller kriterierna
- den som ansöker om märkningen inte har ett avgörande inflytande över märkningen.

Ni kan behöva ge anbudsgivarna längre tid

Alla leverantörer ska få veta allt de behöver för att skriva ett anbud. Därför behöver ni ge anbudsgivarna längre tid på sig att skicka in sina anbud om ni

- inte ger den kompletterande information som en leverantör begär i rätt tid

- ändrar upphandlingsdokumenten väsentligt.

Ni kan behöva ställa särskilda arbetsrättsliga villkor

Ni måste alltid beräkna det totala värdet av en upphandling, för att se om det ligger över eller under ett visst tröskelvärde. Tröskelvärden beslutas av EU och reglerar till exempel gränsen för direktupphandlingar.

När ni gör upphandlingar över det aktuella tröskelvärdet, ska ni ställa särskilda villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal, om det behövs. Du kan läsa mer på Upphandlingsmyndighetens webbplats:

<http://www.upphandlingsmyndigheten.se/hallbarhet/socialt-ansvarsfull-upphandling/arbetsrattsliga-villkor/>

Hur går det till att göra upphandlingar med sociala hänsyn och reserverade upphandlingar?

– Tips till kommuner

Det måste starta i politiken. Den politiska ledningen måste se den offentliga upphandlingen som ett strategiskt verktyg. Det behövs alltså politisk vilja för att göra upphandlingar med sociala hänsyn och reserverade upphandlingar. Inköpsavdelningar, verksamhetschefer eller andra i förvaltningsledningarna kan inte starta ett så stort strategiskt arbete på egen hand.

Allt fler kommuner upphandlar dock med sociala hänsyn, och en del har gjort reserverade upphandlingar. Här ger vi några tips som utgår från kommunernas arbete. Se också tipsen om vidare läsning på de sista sidorna, där ni kan hämta mer inspiration från andra.

Inkludera sociala hänsyn i er upphandlingspolicy

Anta en upphandlingspolicy där det står

- att kommunen bör eller ska göra upphandlingar med sociala hänsyn eller reserverade upphandlingar
- varför kommunen ska göra upphandlingarna – vad är det politiska målet?
- hur upphandlingarna ska bidra till kommunens arbete mot arbetslöshet, segregation och liknande problem.

Ju tydligare det är formulerat att verktyget ska användas, och när, desto lättare blir det för nämnder, förvaltningsledningar och upphandlare att använda och följa policyn. Ett politiskt mål kan till exempel vara: "Kommunen ska skapa fler arbetstillfällen för de som står långt från arbetsmarknaden."

Ta fram riktlinjer för offentlig upphandling

Ta fram riktlinjer för offentlig upphandling, som konkretiserar er upphandlingspolicy. Riktlinjerna kan beskriva mer direkta åtgärder och föreslå kriterier och mått för social nytta, för att ge ledning för förvaltningarna i kommunen.

I bästa fall löper processen på när policyn och riktlinjerna är beslutade av kommunfullmäktige. Annars måste politikerna kanske göra mer. Det kan vara att formulera ett kvantitativt mål i budgeten eller i andra styrdokument i kommunen, eller att anta en handlingsplan som stöder processen. Här är några exempel på styrande formuleringar:

- Vi ska ta sociala hänsyn i 50 procent av alla tjänsteupphandlingar inom områdena X ... (nämnder, bolag).
- I alla upphandlingar med ett värde över X kronor ska minst en person anställas som har varit beroende av bidrag.
- I alla byggentreprenader med ett värde över X kronor ska Y procent av de anställda komma från arbetslöshet eller minst två lärlingsplatser erbjudas.

Ett tydligt mål i budgeten har fördelen att alla nämnder och bolag måste rapportera in vad de har gjort, och varför de eventuellt inte har uppfyllt målet.

Välj målgrupper

Bestäm vilka målgrupper kommunen ska prioritera när ni gör upphandlingar med sociala hänsyn eller reserverade upphandlingar. Det kan vara till exempel unga, personer med funktionsnedsättning och utrikesfödda.

Anställ en samordnare

Anställ eller utse gärna en person som samordnar era upphandlingar med sociala hänsyn och era reserverade upphandlingar. Samordnaren kan till exempel

- vara med och utforma sociala hänsyn i kontrakten så att de ger maximalt värde för kommunen
- följa upp och utvärdera upphandlingarna
- arbeta aktivt med leverantörer för att utveckla effektiva processer i upphandlingarna
- arbeta med andra partner för att utsatta grupper ska kunna dra nytta av sociala hänsyn genom utbildning och träning
- sprida kunskap och metoder om upphandlingarna till andra offentliga myndigheter och aktörer.

Bjud in till samtal

Bjud in till samtal innan ni börjar upphandla, så tidigt som möjligt. Det kan vara samtal med Arbetsförmedlingen, arbetsintegrerande sociala företag och samordningsförbund – verksamheter som har allmännyttan eller medlemsnytta som drivkraft snarare än vinstintresse.

Leverantörerna kan behöva information och möjlighet till dialog för att bli positivt inställda. I dialogen kan alla lyfta farhågor och synpunkter som annars kanske kommer som reaktioner på upphandlingarna när de väl är genomförda. Leverantörerna kan också ha värdefulla synpunkter på hur ni kan skriva krav och upphandlingsdokument (det som tidigare kallades förfrågningsunderlag).

Gör en pilotsatsning

Börja gärna med att upphandla i mindre skala – gör en pilotsatsning där ni prövar olika arbets sätt. I pilotsatsningen kan ni välja ett antal nämnder eller bolag som ska göra ett visst antal upphandlingar under en viss period. Därefter utvärderar ni metoderna och resultaten, och beslutar om vidare insatser i hela kommunen.

Ställ krav på leverantörerna

Ni har stora möjligheter att ställa krav på att era leverantörer tar sociala hänsyn, så länge kraven har en tydlig koppling till tjänsten ni upphandlar. Ni kan till exempel kräva i upphandlingsdokumenten att leverantören

- anlitar personal som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden, är långtidsarbetslösa eller har en funktionsnedsättning
- deltar i program för att motverka lokal arbetslöshet
- främjar jämställdhet mellan män och kvinnor samt mångfald i fråga om etniskt ursprung
- tar emot praktikanter från utbildningar och arbetsmarknadsåtgärder.

Sådana här *skarpa krav* blir särskilt viktiga om ni bara använder "lägsta pris" som utvärderingsgrund.

Ni kan också ställa *dialogkrav*. Det betyder att leverantören förbinder sig att föra en dialog med er, och kanske arbetsförmedlingen, om hur de till exempel skulle kunna erbjuda anställningar eller praktikplatser för personer som står långt från arbetsmarknaden. Den här formen av krav är vanligast, och många kommuner verkar nöjda.

Värdera leverantörernas arbete med sociala hänsyn

Om ni inte använder "lägsta pris" som utvärderingsgrund, kan ni i stället använda olika sociala hänsyn som utvärderingskriterier. Kom ihåg att det då måste framgå tydligt i upphandlingsdokumenten att sociala hänsyn är en del av upphandlingens syfte. Det är också viktigt att ni ger kriterierna för sociala hänsyn hög vikt vid utvärderingen, så att de verkligen får betydelse för vem som vinner upphandlingen.

Ni kan till exempel värdera om leverantören

- arbetar med personal- och brukarinflytande
- kan erbjuda brukare ett socialt nätverk
- kompletterar sin ordinarie verksamhet med ideella insatser
- kommer att anställa ett visst antal personer som varit beroende av ekonomiskt bistånd.

Ni kan också utforma kraven på sociala hänsyn som ett *särskilt kontraktsvillkor*. Då behöver leverantören inte uppfylla kraven förrän efter att ni har skrivit kontrakt.

Hjälp leverantörerna att rekrytera

Hjälp leverantörerna att rekrytera, om ni kräver att de anlitar personal som står långt från arbetsmarknaden. Se till att er upphandlingsenhet har ett bra samarbete med den del av kommunen som arbetar med arbetsmarknadsfrågor och sysselsättning för målgruppen. Då har ni större chans att lyckas med kraven i upphandlingen.

Samarbeta med arbetsintegrerande sociala företag

Ni kan använda kompetensen hos arbetsintegrerande sociala företag på olika sätt i era upphandlingar.

Ni kan till exempel

- reservera upphandlingar för arbetsintegrerande sociala företag
- naturligt prioritera arbetsintegrerande sociala företag i era upphandlingar när ni värderar sådant som delaktighet, brukarinflytande och ideellt arbete
- rikta er till mindre arbetsintegrerande sociala företag genom direktupphandlingar
- uppmuntra arbetsintegrerande sociala företag att bli underleverantörer till vinnande anbudsgivare, så att de kan uppfylla kraven tillsammans
- uppmuntra företag som vinner upphandlingar att använda arbetsintegrerande sociala företag som rekryterare, så att de kan hjälpa företagen att hitta arbetslösa och praktikanter samt ge stöd och handledning.

Kom ihåg om ni gör reserverade upphandlingar:

- Ange vilka som får lämna anbud i upphandlingsdokumenten. Ni kan använda definitionen av arbetsintegrerande sociala företag på sidan 10 ovan, eller citera lagen om offentlig upphandling (kapitel 18, paragraf 4).
- Ta reda på om det finns arbetsintegrerande sociala företag i er region, och om de erbjuder de tjänster som ni vill köpa.

Ge stöd i upphandlingsprocessen

Om ni vill att arbetsintegrerande sociala företag ska lämna anbud, stärk dem genom att till exempel

- använda ett enkelt språk i upphandlingsdokumenten
- erbjuda mer information och dialog om upphandlingen än vanligt
- guida företagen i hur de elektroniska upphandlingssystemen fungerar
- ge möjlighet att lämna anbud för små volymer.

Lista över arbetsintegrerande sociala företag

På webbplatsen www.sofisam.se finns en lista över drygt 300 arbetsintegrerande sociala företag i Sverige, där ni kan se vilka företag som finns i ett län. Ni kan inte ställa som krav att ett företag finns med på listan, eftersom den endast är en kontaktlista och inte kvalitetssäkrad. Men kanske kan till exempel arbetsmarknadsenheten eller näringslivsavdelningen i kommunen diskutera med företagen hur de kan anpassa sina tjänster till kommunens behov.

Några exempel på upphandlingar med sociala hänsyn och reserverade upphandlingar

Botkyrka kommun har gjort cirka 20 upphandlingar med krav på sociala hänsyn. De har ställt sysselsättningskrav i form av framför allt dialogkrav, men också i form av skarpa krav. Ett resultat är att många ungdomar har fått feriepraktik, framför allt tack vare upphandlingar inom samhällsbyggnad med skarpa sysselsättningskrav.

Upphandlingscenter i Dalarna upphandlar åt kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gägnef, Hedemora och Ludvika. De har ställt krav på sociala hänsyn (sysselsättningskrav) i cirka 7 upphandlingar av till exempel arbetskläder, arbetsskor, tvättjänster och servicetjänster. Upphandlingarna har lett till flera praktikplatser och anställningar för personer som stod långt från arbetsmarknaden.

Upphandlingscenter i Dalarna har också reserverat två upphandlingar för arbetsintegrerande sociala företag: upphandling av arbetsträning och gardintvätt. Detta har skapat jobb åt personer med funktionsnedsättning och personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden.

Umeå kommun har ställt krav på sociala hänsyn i till exempel upphandlingar av tjänster inom bygg och anläggning, korttidsuthyrning av fordon, städtjänster och tryckeritjänster. De har ställt sysselsättningskrav, oftast i form av dialogkrav. Dialogerna om sysselsättning har bland annat lett till cirka 15 praktikplatser, minst en anställning och en lärlingsplats för personer som stod långt från arbetsmarknaden.

Örebro kommun har ställt krav på sociala hänsyn i till exempel upphandlingar av fastighetsentreprenörer, städtjänster, varutransporter, cirkulationstvätt, flyttjänster, och naturvårdstjänster. De har ställt sysselsättningskrav, oftast i form av dialogkrav. I en upphandling har de också ställt krav på jämställdhetsarbete. Upphandlingarna har lett till anställningar och praktikplatser för personer som varit långtidsarbetslösa.

Falkenbergs kommun har reserverat en upphandling av lokalvård för arbetsintegrerande sociala företag. Bara en av de tre anbudsgivarna uppfyllde dock kriterierna för arbetsintegrerande sociala företag, och anbudet låg över tröskelvärdet för öppen upphandling. Kommunen hade annonserat upphandlingen som ett förenklat förfarande enligt lagen om offentlig upphandling, och kunde därför inte teckna kontrakt med det arbetsintegrerande sociala företaget. Upphandlingen fick därmed avbrytas.

Söderhamns kommun har reserverat en upphandling av fruktkorgar för arbetsintegrerande sociala företag. Två företag vann kontraktet tillsammans, ett som huvudleverantör och ett som underleverantör. Upphandlingen har lett till en halvtidstjänst, och på sikt kommer leverantören att kunna ge fler sysselsättning.

Du kan läsa mer om dessa kommuners upphandlingar i "Sociala hänsyn och reserverad upphandling: En vägledning i offentlig upphandling som verktyg för samhällsnytta" (se lästipsen i slutet).

Idéburna offentliga partnerskap – ett alternativ till offentlig upphandling

Vill ni anlita till exempel en ideell förening utan att upphandla? Ett alternativ till offentlig upphandling kan vara att ingå *idéburna offentliga partnerskap*. Då ingår kommunen ett samverkansavtal med en organisation från den sociala ekonomin. Syftet är att stötta en verksamhet som hanterar någon form av samhällsutmaning. Avtalet skrivs ofta runt en speciell verksamhet, som ägs av organisationen från den sociala ekonomin, men som kommunen vill medverka i. I avtalet bestämmer ni bland annat vad partnerskapet gäller, vilka resurser varje part ska bidra med och hur länge avtalet ska gälla.

Idéburna offentliga partnerskap kan ses som någonting mitt emellan upphandling och föreningsbidrag. Organisationen från den sociala ekonomin bidrar till samhällsutvecklingen på ett mer konkret sätt än vad bidragen ger utrymme för, men det bygger inte på marknadsmekanismer och kommersiella kontrakt.

När kan vi ingå ett partnerskap?

Ni kan ingå ett idéburet offentligt partnerskap om flertalet av nedanstående krav är uppfyllda:

- Organisationen från den sociala ekonomin tar initiativ till verksamheten.
- Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller en plan, som särskilt nämner organisationerna från den sociala ekonomin.
- Verksamheten bidrar till lokal utveckling och delaktighet i samhället.
- Verksamheten kan inte ses som en del av föreningsbidraget.
- Varken kommunen eller organisationen från den sociala ekonomin vill göra organisationen till underleverantör, utan den ska vara en fortsatt fri och självständig aktör.
- Det finns ingen marknad eller konkurrenssituation att vårda.
- Bägge parter är med och finansierar verksamheten (via pengar eller andra insatser).
- Kommunen detaljreglerar inte verksamheten.
- Verksamheten är tänkt att drivas under längre tid.

Dessa kriterier har vi hämtat från Göteborgs stad, ursprungligen från organisationen Forum för frivilligt arbete. Frågan är prövad av stadsjurister och jurister vid EU-kommissionen.

Exempel på partnerskap

Här är några exempel på verksamheter som genomförts tack vare idéburna offentliga partnerskap:

- Göteborgs stad ingick ett idéburet offentligt partnerskap med Bräcke diakoni, Frälsningsarmén och Göteborgs kyrkliga stadsmission 2013. Insatserna bestod av övernattningsmöjligheter och dagcentral för de mest nödställda migrerande EU-medborgarna i Göteborg.
- Region Skåne och Röda Korset ingick ett offentligt idéburet partnerskap 2013. Verksamheten innebär att Röda Korset kompletterar hälso- och sjukvården i Region Skåne med särskilda insatser för krigs- och tortyrskadade.

- Stadsdelsförvaltningen Majorna-Linné i Göteborg ingick ett offentligt idéburet partnerskap med Majornas Samverkansförening 2015. Verksamheten går ut på att öka den sociala hållbarheten i stadsdelen, med särskilt fokus på hälsa och kultur. Man vill till exempel öka mötena över generationsgränserna, mobilisera mot cannabis och ta tillvara invånarnas egna initiativ och idéer.

Lästips

Hämta gärna inspiration från andra som gör framgångsrika upphandlingar med sociala hänsyn och reserverade upphandlingar, eller arbetar med idéburna offentliga partnerskap. Här ger vi några lästips.

Publikationer från Tillväxtverket:

"Anbudsskolan" 2018 – ett utbildningsmaterial om upphandling och att lägga ett bra anbud.

"Nya grepp i upphandling – Reserverad upphandling och sociala hänsyn ger samhällsnytta", 2018

"Upphandlingsguide: Att använda sociala hänsyn i offentlig upphandling – nuläge och exempel på tillämpning"

"Företagens medverkan i offentlig upphandling: Företagens villkor och verklighet 2014"

Alla Tillväxtverkets publikationer kan hämtas från tillvaxtverket.se, information finns också på verksamt.se.

www.tillvaxtverket.se

Information från Göteborgs stad

Göteborgs stad har haft upphandling med sociala hänsyn som mål i budgeten sedan 2012. År 2013 startade pilotprojektet Social hänsyn i upphandling – en modell för Göteborgs stad.

På www.socialhansyn.se finns flera mallar för hur ni kan formulera krav och upphandlingsdokument. Webbplatsen drivs av Göteborgs stad.

Förteckning över arbetsintegrerande sociala företag

På www.sofisam.se finns en lista med sociala företag i Sverige.

Information om IOP – Idéburet offentligt partnerskap

Organisationen *Forum* har information om idéburet offentligt partnerskap på sin webbplats:

<http://www.socialforum.se/om-forum-2/ideburetoffentligt-partnerskap/>

Upphandlingsmyndigheten:

På Upphandlingsmyndighetens webbplats finns information om allt som har med upphandling att göra, och bra information om upphandling med sociala hänsyn.

Upphandlingsmyndigheten har ännu inte beslutat att ta fram en mer fördjupad vägledning i reserverad upphandling, men medarbetarna delar gärna med sig av sin kunskap. Du kan ställa frågor via webben eller telefon.

I sitt nationella ESF-projekt kommer Upphandlingsmyndigheten också att kartlägga goda exempel på reserverade upphandlingar, och arbeta med upphandlande myndigheter för att få till stånd reserverade upphandlingar.

www.upphandlingsmyndigheten.se

Tillväxtverket

Swedish Agency for Economic
and Regional Growth

Tel 08-681 91 00
tillvaxtverket.se

Tillväxtverket stärker Sverige genom att stärka företagens konkurrenskraft

Vi skapar bättre förutsättningar för företagande och bidrar till attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Våra verktyg är kunskap, nätverk och finansiering: Kunskap om företag och regioner. Nätverk för effektiv samverkan. Och finansiering som stärker näringslivet. Tillväxtverket är en myndighet under Näringsdepartementet med 400 anställda och med kontor på nio orter.